



**ZAGREBAČKI ŠPORTSKI SAVEZ**

**Odjel razvojnih poslova**



**POLAZNE OSNOVE ZA IZRADU  
NOVIH KRITERIJA ZAGREBAČKOG  
ŠPORTSKOG SAVEZA**

*- Radni materijal -*

**Zagreb, travanj 2010.**

## UMJESTO UVODA

Za šport bi se moglo reći da spada među djelatnosti za koje mnogi misle da o njima znaju mnogo, a neki misle i da znaju sve. Primjerice, uoči neke važne utakmice omiljenog nogometnog kluba ili rukometne nacionalne selekcije mnogo je onih koji pouzdano znaju kako bi trebalo sastaviti momčad, ustvrditi taktiku, postaviti trenera i sl. Takve stručnjake prepoznajemo u raznim športskim forumima, ali i u svakodnevnom životu i sl.

Postoji mnogo razloga za takvo poimanje športa. Nevjerojatan interes prema športu od strane velikog broja ljudi, emotivna pripadnost klubu ili reprezentaciji, poistovjećivanje sa športašima kao modelima uspješnih ljudi i sl. pozitivni su aspekti takvog glasnog i samouvjerenog tumačenja raznih športskih istina. Također, iz tih i sličnih razloga, šport dobiva sve veću zastupljenost u medijima, naročito onim elektroničkim. Sve to zajedno utječe na sve veću popularnost športa, veće uključivanje u šport ljudi svih životnih dobi, razvoj športskog tržišta, itd.

Svjedoci smo i nekih drugih aspekata takvog poimanja športa u kojem „*svi znaju sve*“. Jedan od najočitijih primjera je raspodjela financijskih sredstava namijenjenih sufinanciranju športa.

Zamislimo ovaj slučaj. Potrebno je sastaviti listu perspektivnih športaša, u masi od nekoliko desetaka tisuća športaša izabrat pedesetak najperspektivnijih. Svaki roditelj bi želio da njegovo dijete bude prepoznato kao perspektivno. Nemali broj onih je koji misle da se treba boriti da njihovo dijete dođe na tu listu, jer ako i nije trenutno perspektivno, bit će to možda kroz koju godinu. Nadalje, obzirom da se radi o novcu koji je itekako važan za kućni budžet, želja za ulazak na listu perspektivnih športaša postaje borba za preživljavanje.

Slična situacija je i kod utvrđivanja prioritetnih športova u financijskim planovima. Možda i nije tako veliki problem što većina ljudi iz nekog športa misli da dobiva premalo sredstva, već razmišljanje da netko drugi dobiva više nego zaslužuje. Ako tome dodamo predrasude prema nekim športovima, ljudima iz športa, relativno nizak ekonomski društveni standard i veliku količinu svakodnevnog stresa i sl. otkrivamo dio uzroka mnogobrojnih sukoba u športu; športskim udrugama i sl.

Svjesni smo da takve situacije stoje u suprotnosti s kvalitetnim funkcioniranjem športskog sustava, radom sa športašima, stvaranjem uvjeta za kvalitetan stručni i pedagoški pristup u radom s mladim športskim nadama, općim interesom javnosti za šport, interesom proračunskih i izvanproračunskih subjekata za ulaganje u šport i sl.

Zbog svih tih, ali i zbog brojnih drugih činjenica, izrada novih kriterija za rangiranje športskih selekcija, programa, itd. logičan je korak u razvoju športa, poboljšanju kvalitete športskih programa, osuvremenjivanju procesa treninga, postizanju kvalitetnijih športskih rezultata, većem uključivanju u šport svih dobnih kategorija, evoluciji športske svijesti među građanima, itd.

Ideja o, športskim jezikom rečeno, definiranju pravila igre u športu, naročito u onom dijelu vezanom za raspodjelu proračunskih sredstava, prethodila je brojnim raspravama, iznošenju stavova, ukratko rečeno, prethodila je jednom vrlo složenom procesu, a to je izrada novih kriterija za sufinanciranje športa u jedinicama lokalne samouprave.

## 1. POLAZIŠTA ZA IZRADU NOVIH KRITERIJA ZA KATEGORIZACIJU ŠPORTSKIH KLUBOVA

Kategorizacija športskih klubova Zagrebačkog športskog saveza tek je jednim dijelom vezana uz kategorizaciju športova. Nekoliko je osnovnih razloga zašto se kategorizaciji športskih klubova treba pristupiti na način da se osim kategoriziranih športaša registriranih za klub vrednuju i neki drugi parametri.

Šport kao organizacijska cjelina koja posjeduje svoju međunarodnu asocijaciju, pravila, specifičnu opremu i rekvizite, veću ili manju popularnost u svijetu i sl. ima internacionalni karakter, te ga treba u većoj mjeri tretirati u skladu s kriterijem međunarodnog uspjeha, popularnosti, interesom medija i sl. S druge strane, športski klub većim je dijelom vezan uz posebitosti lokalne zajednice (grad, županija) u kojoj djeluje, te ga kao takvog treba **uskладiti s prioritetima lokalne zajednice na čijem prostoru djeluje.**

Npr. velika popularnost jedriličarstva u nekim zemljama ili popularnost američkog nogometa na američkom kontinentu zahtjeva respekt kod kategoriziranja tih športova, ali, raspravljati o jedrenju kao prioritetnom športu u gradu Zagrebu zahtjeva oprez, ako radi ničeg drugog, tada zbog činjenice da grad Zagreb nije smješten uz morsku obalu.

Dolazimo do drugog bitnog parametra kategorizacije športskih klubova na području jedinica lokalne samouprave. Radi se o tome na koji način treba ulagati u športske klubove da oni ostvare svoju svrhu. Npr., kad govorimo o prvom programskom cilju Programa javnih potreba u športu Grada Zagreba, a to je *ulaganje u razvoj mladih športaša* novi kriteriji trebali bi dati odgovor na pitanje:

**„Koje programe u kojim klubovima i u kojoj mjeri treba sufinancirati da bi se postiglo što veće uključivanje mladih u šport i njihovo bavljenje športom na što kvalitetnijoj razini?“**

Logičnim slijedom dolazimo do trećeg parametra, a to je kategorizacija športskih klubova **po parametru kvalitete rada, naročito s mlađim kategorijama.** Dosadašnja kategorizacija športskih klubova unutar Zagrebačkog športskog saveza bila je uglavnom vezana uz broj kategoriziranih športaša i šport unutar kojeg klub djeluje. Takvo tretiranje športskih klubova donijelo je određene beneficije pojedinim športskim klubovima koji su u svom članstvu imali kategorizirane športaše (I. – III. kategorije), ali ne i onim klubovima koji stvaraju generacije mladih kvalitetnih športaša, tj. onim klubovima kod kojih športaši nakon postizanja višeg ranga kvalitete prelaze u drugi klub. Također, dosadašnja kategorizacija športskih klubova omogućila je pojedinim klubovima koji nemaju adekvatne materijalne uvjete za trening športaša, ili nemaju odgovarajući stručni kadar da registriraju kategorizirane športaše za svoj klub, te na taj način udovolje kriterijima za sufinanciranje s različitim planskih pozicija Programa javnih potreba u športu Grada Zagreba.

Glede sufinanciranja programa športskih klubova s pojedinih planskih pozicija, bitno je **podijeliti športske programe prema kriteriju kvalitete, odnosno podijeliti športske programe u kvalitativne razrede. Unutar te podjele razlikovat će se vrhunski šport od kvalitetnog športa nacionalne ili gradske razine, športske**



**rekreacije i sl.** Poticanje što većeg broja mladih da se uključe u različite športske programe ne znači da ti mladi trebaju trenirati pet do sedam dana u tjednu i to po dva ili čak tri puta svaki dan. Veći dio djece koja se uključuju u športske programe nikad neće doseći rang vrhunskog športaša i to zbog brojnih razloga. S tim u vezi, športskim klubovima koji prioritetno rade s takvim športašima trebalo bi sufinancirati stručni rad, a ne insistirati na što većem broju međunarodnih turnira upitne kvalitete, a visoke cijene. Naravno, svaki međunarodni turnir posjeduje određenu razinu kvalitete i vrijedan je nastupa zagrebačkih klubova. Međutim, obzirom da proračunska sredstva za šport nisu neograničena valja napraviti preciznu kategorizaciju tih turnira i odrediti koji su to turniri, odnosno međunarodna klupska natjecanja, koja će imati prioritet u sufinanciranju.

I na kraju, pitanje na koje bi kriteriji trebali dati odgovor jest **status vrhunskog športaša** u trenutku stjecanja I. i II. kategorije (Pravilnik o kategorizaciji športaša HOO-a), odnosno, općenito, njegov status nakon što postane član nacionalne selekcije. U tom trenutku, veći dio financijskih obveza prema tom športašu treba preuzeti Hrvatski olimpijski odbor (onaj dio vezan uz trening, pripreme i nastup nacionalne selekcije), a manji dio Zagrebački športski savez (onaj dio vezan uz programe klubova u kojima je športaš registriran i sl.). Ovo poglavlje treba dati odgovor na mnoga druga pitanja. Npr. vrhunski športaš u većini pojedinačnih športova zapravo je amater i uglavnom ne zarađuje na međunarodnom športskom tržištu dovoljno novaca da bi bavljenje športom mogao smatrati svojom primarnom profesijom. Naravno, postoje izuzeci, a to su športovi koji imaju razrađen sustav međunarodnih turnira dohodovnog karaktera. Svejedno, kako bi većina kvalitetnih športaša seniorskog uzrasta mogla nositi epitet *vrhunski* potrebna su značajna sredstva proračuna, kako proračuna lokalnih zajednica športova od koje športaš potiče i gdje trenira, tako i nacionalnog proračuna, odnosno proračuna Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog olimpijskog odbora.

## 2. FAZE U IZRADI NOVIH KRITERIJA

### 2.1. KATALOG ŠPORTOVA

Izrada kataloga športova Zagrebačkog športskog saveza logičan je korak prema detaljnijoj analizi svih parametara koji razlikuju šport od športa, odnosno razlikuju športske programe po kriteriju kvalitete, masovnosti, materijalnih uvjeta, cijene koštanja, dohodovnosti na međunarodnom športskom tržištu i sl.

Razlog donošenja kataloga športova Zagrebačkog športskog saveza nije samo izrada novih kriterija za rangiranje športskih klubova i športskih programa. Oni se mogu, manje ili više kvalitetno, izraditi i bez spomenutog kataloga športova. Novost koju donosi ovaj projekt jest transparentni prikaz cijene bavljenja određenim športom za određenu dob, razinu talenta i ambicija i sl. Imajući pred sobom detaljnu razradu športskih programa, ekonomsku razradu pojedinog natjecanja i sl. moći ćemo pozicionirati svaki pojedini program, te odrediti način i obim financijskog praćenja (prijevoz, smještaj, objekt, organizacija natjecanja).

Primjerice, kad govorimo o priredbama, one priredbe koje su profitabilnog karaktera, a organiziraju se isključivo radi zarade organizatora bit će drugačije tretirane od priredbi koje se organiziraju za široku masu djece iz brojnih europskih

zemalja, a s ciljem osiguravanja domaćim športašima mlađih dobnih kategorija (mlađi kadeti, kadeti) stjecanje vrijednog međunarodnog natjecateljskog iskustva.

Katalog športova sadržavat će četiri poglavlja.

### **2.1.1. OSNOVNI PODACI O ŠPORTU**

Kad govorimo o osnovnim podacima u športu mislimo na činjenice koje se vežu uz određeni šport, njegov status unutar Međunarodnog olimpijskog odbora, Hrvatskog olimpijskog odbora i zajednice športova jedinica lokalne samouprave. Radi se o sljedećim parametrima:

- Naziv međunarodne sportske federacije
- Olimpijski status (Član IOC-a, sudionik na olimpijskim igrama, član ASGFIS-a...)
- Naziv sportskih grana i sportskih disciplina unutar športa
- Broj klubova i registriranih športaša u Hrvatskoj
- Broj klubova i registriranih športaša u jedinici lokalne samouprave

### **2.1.2. SUSTAV NATJECANJA**

#### **a) DOMAĆA NATJECANJA**

#### **b) MEĐUNARODNA NATJECANJA KLUBSKIH SELEKCIJA**

#### **c) MEĐUNARODNA NATJECANJA NACIONALNIH SELEKCIJA**

Jedna od stvari po čemu se razlikuju športovi jesu sustavi domaćih i međunarodnih natjecanja. Za potrebe kataloga športova razradit će se sustavi natjecanja i to domaćih natjecanja, međunarodnih natjecanja klubskih selekcija, te međunarodnih natjecanja nacionalnih selekcija.

Dobit će se dosta precizne procjene ukupnih troškova domaćeg prvenstva npr. jednog nogometnog kluba koji nastupa u I. HNL . Ukupni troškovi u ovom slučaju ovisit će o broju utakmica koje je klub dužan odigrati u proljetnom i jesenskom dijelu Prvenstva, odnosno troškovima koje klub ima prilikom organizacije domaće utakmice, odnosno gostovanja.

Nešto složenija situacija je kod međunarodnih natjecanja. Katalog športova sadržavat će podatke o tome koje uvjete klubovi moraju zadovoljiti kako bi se kvalificirali na pojedino međunarodno natjecanje, kakav je sustav tog međunarodnog natjecanja, koja međunarodna natjecanja imaju dohodovni karakter, itd.

### **2.1.3. MATERIJALNI UVJETI ZA RAD**

- a) DIMENZIJE OBJEKTA**
- b) POTREBNA OPREMA I REKVIZITI**
- c) TROŠKOVI ODRŽAVANJA OBJEKTA**

Utvrđiti tehnološki minimum koji je potreban za realizaciju športskog programa vrlo je važan parametar kad govorimo o osnovnim materijalnim uvjetima za rad. Tehnički gledano, klub može postojati i polagati neka prava na sredstva proračuna, a da nema čak ni minimalne materijalne uvjete. Međutim, takav klub treba drugačije tretirati u odnosu na klub koji raspolaže kvalitetnim športskim objektom i pratećom infrastrukturom, te ima kontinuum u radu s gotovo svim dobnim kategorijama športaša i razinama kvalitete.

Pored obvezne opreme i rekvizita koji su potrebni kako bi se športski program odvijao u skladu s realnim potrebama športa i pedagoškim standardima za rad sa športašima, bit će iskazani i troškovi održavanja pojedinog športskog objekta.

### **2.1.4. STRUČNI RAD**

- a) STUPANJ STRUČNE SPREME**
- b) STANDARDI VEZANI UZ SATNICU TRENERA PO POJEDINOJ DOBNOJ KATEGORIJI I RAZINI KVALITETE**

Stručna tijela unutar športova, odnosno klubova i športskih saveza dat će prijedlog normativa za stručni rad. Da bi se zadovoljili pedagoški standardi u radu sa športašima, treba odrediti s koliko športaša trener može neposredno raditi kako bi proces treninga bio kvalitetan, odnosno kako bi se mogli ostvariti svi zadani ciljevi športskog treninga. Nije isto radi li trener u zatvorenom prostoru ili na skijalištu. Također, treba razlikovati rad s polaznicima športskih škola od onog s vrhunskim športašima seniorskog uzrasta. Do sada, primjerice, športski klub koji je stekao status selekcije I. kategorije (više športaša I. i II. kategorije u športu I. razreda) imao je pravo na trenera profesionalca u obujmu od 600 sati godišnje i to za seniorski uzrast, te pravo na trenera profesionalca za dvije selekcije juniora, dvije selekcije kadeta i dvije selekcije mlađih kadeta. Novija razrada normativa za stručni rad jasno bi definirala potrebni broj profesionalaca ovisno o dobnim kategorijama koje djeluju unutar kluba, odnosno, o organiziranosti i kvaliteti rada u tim klupskim selekcijama.

### **2.1.5. JOŠ O KATALOGU ŠPORTOVA**

Katalog športova bitan je materijal u fazi predlaganja i izrade novih kriterija za rangiranje športskih programa, klubova, selekcija, natjecanja i sl. Katalog športova,

također, važno je polazište prilikom izrade kriterija za sufinanciranje domaćih i međunarodnih natjecanja, priprema športaša, razvojnih programa, perspektivnih športaša i sl.

Podaci koji će se dobit u okviru ove studije poslužit će i kao podloga za izradu marketinških planova klubova, saveza, za izradu raznih strategija športa i sl. Kao takav bit će i vodič za trenera, športaše i roditelje u smislu specifičnosti vezanih uz svaki šport i sl.

Primjerice, roditelj upiše svoje dijete na tenis. Vrlo brzo dolazi pod utjecaj različitih informacija i interesa. Zahvaljujući medijima roditelj stječe dojam da je tenisači zarađuju puno novaca i da se svaka uložena kuna vraća višestruko. Trener roditelja uvjerava da mu je dijete perspektivno ali da je nužno povećat obim treninga, što dakako povećava cijenu bavljenja športom. Jedan dio djece izraste u teniske zvijezde, neka djeca se razočaraju, neki roditelji bankrotiraju, a postoje i oni malobrojni koji ostvare značajne prihode od sudjelovanja na raznim profesionalnim teniskim turnirima.

Na neki način, Katalog športova Zagrebačkog športskog saveza dat će odgovor na brojna pitanja vezana uz strukturu športa, sustave športskih natjecanja, materijalne uvjete potrebne za obavljanje športske djelatnosti, stručnih i pedagoških normativa za obavljanje neposrednog rada sa športašima, te još mnoga druga.

## **2.2 RAZRADA ŠPORTSKIH KLUBOVA NA SELEKCIJE A, B I C KATEGORIJE**

Ovisno o tome radi li se o pojedinačnom ili ekipnom športu, o tome je li klub bolje ili slabije organiziran ili nije, športski klub može sadržavati nekoliko seniorskih, juniorskih ili kadetskih selekcija, može sadržavati samo jednu selekciju, ili od svake dobne kategorije po jednu. Selekcije mogu biti više ili manje uspješne, neke se mogu natjecati na međunarodnim klupskim natjecanjima koja imaju dohodovni karakter, neke se pojavljuju na nacionalnom prvenstvu, a nekima je krajnji domet prijateljska rekreativna utakmica.

Već kod razrade športova napravljena je podjela na individualne i momčadske športove. Dobro organiziran klub individualnog športa ima po jednu selekciju u svakoj dobnoj kategoriji, te se natječe na nacionalnom prvenstvu u svim dobnim kategorijama. Kod momčadskih športova situacija je bitno drugačija. Npr. dobro organiziran nogometni klub može imati jednu seniorsku selekciju koja se natječe u Europskoj ligi prvaka, te nekoliko seniorskih selekcija koje služe za popunjavanje prve momčadi. Slična situacija je i kod juniora, kadeta, pionira i sl. Najkvalitetnija selekcija natječe se na nacionalnom prvenstvu, dok selekcije slabije kvalitete također redovito treniraju, također rade pod stručnim nadzorom školovanih trenera, čak se i redovito natječu kako bi poboljšali svoju kvalitetu i zaslužili prelazak u viši rang natjecanja.

Iz svega navedenog proizlaze i razlozi zbog kojih se ranije ušlo u razradu Kataloga športova Zagrebačkog športskog saveza.

U sljedećoj fazi treba utvrditi uvjete za ostvarivanje prava na selekciju A, B ili C kategorije.

## Momčadski športovi - seniori

*Ukoliko seniorska selekcija osvoji naslov nacionalnog prvaka ili osvoji Kup Hrvatske, ona postaje selekcija A1 ili selekcija A2 kategorije.*

### Selekcija A1 kategorije

- **nacionalni prvak ili osvajač Kupa**
- **sudjeluje u europskim klupskim natjecanjima najvišeg ranga i dohodovnog karaktera**
- **Klubovi od posebnog interesa**

Radi se o najkvalitetnijim klubovima u državi (prva seniorska selekcija) koji na temelju osvojenog plasmana i međunarodnog rejtinga stječu pravo nastupa na najelitnijim europskim klupskim natjecanjima koja imaju dohodovni karakter.

### Selekcija A2 kategorije

- **nacionalni prvak ili osvajač Kupa**
- **ne ostvaruje prihode na međunarodnom športskom tržištu**

Klupska seniorska selekcija koja se natječe na međunarodnim natjecanjima koja nemaju dohodovni karakter. Radi se o najkvalitetnijim klubovima u državi (prva seniorska selekcija) koji na temelju osvojenog plasmana i međunarodnog rejtinga stječu pravo nastupa na međunarodnim klupskim natjecanjima visoke kategorije.

### Selekcija B1 kategorije

- **plasman od 2. do 5. mjesta na nacionalnom prvenstvu**

Klupska seniorska selekcija koja je sudionik nacionalnog prvenstva najvišeg ranga s poretkom od 2.-5. mjesta na kraju prošle natjecateljske sezone.

### Selekcija B2 kategorije

- **sudionik nacionalnog prvenstva**

Klupska seniorska selekcija koje se natječu u nacionalnim ligama (u nogometu ih je čak četiri: I.-IV. HNL).

### Selekcija C1 kategorije

- **šport s naznakama rekreacije**

Neki športski klubovi raspolažu selekcijama koje se natječu u regionalnim, zagrebačkim ligama i sl. Iako su ta natjecanja organizirana po propozicijama međunarodne federacije tog športa, odnosno nacionalnog saveza, njihova vrijednost očituje se više u vrijednostima koje proizlaze iz rekreativnog bavljenja športom, nego u vrijednostima selektivnog i vrhunskog športa. Stoga, te selekcija u smislu ovih kriterija tretirat će se kao najorganiziraniji oblik športske rekreacije s intencijom prelaska u kvalitetu selekcije B kategorije.

## Selekcija C2 kategorije

### ➤ športska rekreacija

Selekcija C2 kategorije zapravo je organizirani oblik športske rekreacije koji se provodi na športskim objektima, te se kao takav vrednuju prema kriterijima športske rekreacije.

## Momčadski športovi – mlađe dobne kategorije

Bez obzira govori li se o športu koji ima dvije oficijelne mlađe kategorije (kadeti i juniori) ili sedam (kao nogomet) princip kategorizacija selekcija sličan je kao i kod seniora.

### Selekcija A kategorije

Selekcija A kategorija jest selekcija koja u oficijelnoj dobnoj kategoriji osvoji naslov prvaka države.

### Selekcija B1 kategorije

Selekcija B1 kategorije jest selekcija koja se nalazi među prvih pet selekcija nacionalnog prvenstva najviše kategorije.

### Selekcija B2 kategorije

Selekcija B2 kategorije jest selekcija koja se redovito natječe u nacionalnom prvenstvu.

### Selekcija C1 kategorije

Selekcija C1 kategorije jest selekcija koja se neredovito natječe u nacionalnom prvenstvu, ali broji dovoljan broj športaša u ekipi i redovito sudjeluje u procesu organiziranog treninga.

### Selekcija C2 kategorije

U selekciju C2 kategorije spadaju razna početna odjeljenja, športske škole, te programi športske rekreacije za mlađe uzrasne skupine, odnosno oni programi koji se provode na športskim objektima, a nemaju intenciju selektivnog športa.

## Pojedinačni športovi – seniori i mlađe dobne kategorije

*Ukoliko športaš senior osvoji naslov nacionalnog prvaka on postaje športaš A1 ili A2 kategorije.*

**Športaš A1 kategorije** – državni prvak i osvajač 1.-8. mjesta na najvećim međunarodnim natjecanjima (europska, svjetska prvenstva, svjetski kupovi, europski kupovi, olimpijske igre i turniri A kategorije)

**Športaš A2 kategorije** – nacionalni prvak i sudionik na velikim međunarodnim natjecanjima s plasmanom ispod 1.-8. mjesta u ukupnom poretku

**Selekcija B1 kategorije** – 2.-5. mjesta na nacionalnom prvenstvu

**Športaš- B2 kategorije** – sudionik nacionalnog prvenstva

**Športaš C1 kategorije** – športaš koji se natječe na lokalnoj i gradskoj razini

**Selekcija C2 kategorije** – registrirani športaš koji ne sudjeluje u natjecanjima

Na kraju, dobivamo četiri tablice:

- ⇒ Momčadski športovi – seniori
- ⇒ Momčadski športovi – mlađe dobne kategorije
- ⇒ Pojedinačni športovi – seniori
- ⇒ Pojedinačni športovi – mlađe dobne kategorije

## MOMČADSKI ŠPORTOVI

### MOMČADSKI ŠPORTOVI – seniori

Selekcija A1 kategorije	Profesionalni šport	<b>VRHUNSKI ŠPORT</b> Međunarodna razina
Selekcija A2 kategorije	Amaterski šport	
Selekcija B1 kategorije	Šport nacionalne kvalitete	<b>KVALITETNI ŠPORT</b> Nacionalna razina
Selekcija B2 kategorije	Šport nacionalne razine	
Selekcija C1 kategorije	Šport gradske i regionalne razine	<b>MASOVNI ŠPORT I ŠPORTSKA REKREACIJA</b> Regionalna i gradska razina
Selekcija C2 kategorije	Športska rekreacija s naznakama športa	

### MOMČADSKI ŠPORTOVI – mlađe kategorije

Selekcije A kategorije	Šport međunarodne i nacionalne kvalitete
Selekcije B1 kategorije	Šport nacionalne kvalitete
Selekcije B2 kategorije	Šport nacionalne razine
Selekcije C1 kategorije	Organizirani šport gradske razine
Selekcije C2 kategorije	Športske škole i športska rekreacija

## POJEDINAČNI ŠPORTOVI

### POJEDINAČNI ŠPORTOVI – seniori

Športaš A1 kategorije	Šport visoke međunarodne razine i nacionalne kvalitete	<b>VRHUNSKI ŠPORT</b>
Športaš A2 kategorije	Šport međunarodne razine i visoke nacionalne kvalitete	
Športaš B1 kategorije	Šport nacionalne kvalitete	<b>KVALITETNI ŠPORT</b>
Športaš B2 kategorije	Šport nacionalne razine	
Športaš C1 kategorije	Šport gradske i regionalne razine	<b>MASOVNI ŠPORT I ŠPORTSKA REKREACIJA</b>
Športaš C2 kategorije	Športska rekreacija s naznakama športa	

### POJEDINAČNI ŠPORTOVI – mlađe kategorije

Športaš A kategorije	Šport međunarodne i nacionalne kvalitete
Športaš B1 kategorije	Šport nacionalne kvalitete
Športaš B2 kategorije	Šport nacionalne razine
Športaše C1 kategorije	Organizirani šport gradske razine
Športaš C2 kategorije	Športske škole i športska rekreacija

## 2.3 RANGIRANJE ŠPORTSKIH KLUBOVA

Nakon razrade klubova na selekcije moći će se vrlo precizno razlikovati klubovi međusobno u odnosu na rang kvalitete u pojedinim kategorijama. Već na prvi pogled uočiti ćemo klubove koji imaju jednu seniorsku selekciju koja se natječe u najelitnijim europskim klupskim natjecanjima sastavljenu od stranaca, ili klubove koji imaju državne prvake u selekcijama mlađih dobnih kategorija, ali u seniorskoj kategoriji nalaze se među prvih pet momčadi. Sljedeći korak (kod ekipnih i pojedinačnih športova) jest podjela seniorskog športa od športa mlađih dobnih kategorija, te zasebno bodovanje. Na taj način dobit će se rang športskih klubova po kriterijima rezultata seniora i drugi rang športskih klubova po kriteriju rezultata mlađih dobnih kategorija. Obzirom na različit tretman i sufinanciranje seniorskog športa od športa mlađih dobnih kategorija, ovakva će podjela već u ovoj fazi doprinijeti kvalitetnijoj razradi.

### Način bodovanja - momčadski športovi

Svaki športski klub bodovat će se posebno za kategoriju seniora, a posebno za mlađe dobne kategorije i to na način da se:

- ⇒ A1 selekciji pridruži 6 bodova
- ⇒ A2 selekciji pridruži 5 bodova
- ⇒ B1 selekciji pridruži 4 boda
- ⇒ B2 selekciji pridruži 3 boda
- ⇒ C1 selekciji pridruži 2 boda
- ⇒ C2 selekciji pridruži 1 bod

Kod mlađih dobniha kategorija isti je način bodovanja uz napomenu da kod njih ne postoji A1 i A2 selekcija, već samo selekcija A kategorije koja se boduje s 5.

### Način bodovanja – pojedinačni športovi

Svaki športski klub bodovat će se posebno za kategoriju seniora, a posebno za mlađe dobne kategorije i to na način da se:

- ⇒ Športašu A1 kategorije pridruži 6 bodova
- ⇒ Športašu A2 kategorije pridruži 5 bodova
- ⇒ Športašu B1 kategorije pridruži 4 boda
- ⇒ Športašu B2 kategorije pridruži 3 boda
- ⇒ Športašu C1 kategorije pridruži 2 boda

## PRIMJERI PO ŠPORTOVIMA

*Podjela športskih klubova  
na selekcije A, B i C kategorije*

## Nogomet

### Ženski klubovi

KATEGORIJA	SENIORKE						MLADEŽ							
DOB:	OD 17 GOD.						OD 11 DO 16 GOD.							
BR. IGRAČICA:	22 (10+1)						22 (10+1)							
STRUČNI RAD:	18 SATI						14 SATI							
BR. ŠPORT. NA TRE.	22						22							
KLUB	A1	A2	B1	B2	C1	C2	UK:	A	B1	B2	C1	C2	UK:	UKS:
ŽNK DINAMO-MAKS.			1				1		1				1	2
ŽNK AGRAM				1			1		1				1	2
<b>UKUPNO:</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>4</b>

### Mali nogomet

KATEGORIJA	SENIORI							JUNIORI					KADETI							
DOB:	OD 18. GOD.							OD 17 DO 18 GOD.					OD 14 DO 16 GOD.							
BR. IGRAČA:	8 (4+1) 12 ZAP.							8 (4+1) 12 ZAP.					8 (4+1) 12 ZAP.							
STRUČNI RAD:	15 SATI							15 SATI					12 SATI							
BR. ŠPORT. NA TRE.	12							12					12							
KLUB	A1	A2	B1	B2	C1	C2	UK:	A	B1	B2	C1	C2	UK:	A	B1	B2	C1	C2	UK:	UKS:
MNK NACIONAL		1					1			1			1			1			1	3
MNK USPINJAČA				1			1			1			1			1			1	3
MNK OVB ALLFINANZ				1			1			1			1						0	2
MNK ZAGREB PULJIĆ				1			1			1			1			1			1	3
MNK ZAGREB ZAPAD				1			1			1			1			1			1	3
MNK MALEŠNICA							0						0						0	0
MNK PETAR				1			1			1			1	1					1	3
MNK ORKAN ZAGREB							0			1			1			1			1	2
MNK ZAGREB 1				1			1			1			1			1			1	3
MNK ZAGREB 92							0			1			1						0	1
MNK SKML							0						0						0	0
MNK AS ROMA							0						0						0	0
MNK MARTINOVKA							0			1			1			1			1	2
<b>UKUPNO:</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>6</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>7</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>7</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>25</b>

## Rangiranje športskih klubova po kriteriju kvalitete

(posebno za seniore, a posebno za mlađe dobne kategorije)

### ATLETIKA

SPORT	KLUB	BODOVI		
		SENIORI	ML.AĐE KATEGORIJE	UKUPNO
ATLETIKA	AK DINAMO ZR.	400	551	951
ATLETIKA	HAAK MLADOST	239	604	843
ATLETIKA	AK ZAGREB	181	256	437
ATLETIKA	AK AGRAM	115	204	319
ATLETIKA	AK SLJEME	86	9	95
ATLETIKA	AK VETERAN	21	7	28

### NOGOMET

#### Muški klubovi

SPORT	KLUB	BODOVI		
		SENIORI	ML.AĐE KATEGORIJE	UKUPNO
NOGOMET	DINAMO	6	28	34
NOGOMET	H. DRAGOVOLJAC	3	30	33
NOGOMET	HAŠK	3	26	29
NOGOMET	CRO. SESVETE	3	24	27
NOGOMET	ŠPANSKO	3	24	27
NOGOMET	TREŠNJEVKA	3	24	27
NOGOMET	DUBRAVA	3	24	27
NOGOMET	KUSTOŠIJA	2	24	26
NOGOMET	LOKOMOTIVA	3	22	25
NOGOMET	LUČKO	3	22	25
NOGOMET	VRAPČE	3	22	25
NOGOMET	TEKSTILAC	3	22	25
NOGOMET	ZET	3	22	25
NOGOMET	TRNJE	3	22	25
NOGOMET	PONIKVE	3	22	25
NOGOMET	SESV. KRALJEVEC	2	22	24
NOGOMET	STUDEN. GRAD	2	22	24
NOGOMET	RADNIK LEGEA	3	20	23
NOGOMET	ŠPARTA ELEKTRA	2	20	22
NOGOMET	CONCORDIA	2	20	22
NOGOMET	RUDEŠ	3	18	21
NOGOMET	SLOGA GREDELJ	3	18	21
NOGOMET	ZAGREB	4	16	20
NOGOMET	JARUN	2	18	20
NOGOMET	PREČKO	2	18	20
NOGOMET	MAKSIMIR	3	16	19

NOGOMET	IVANJA REKA	2	16	18
NOGOMET	MLADOST /B	2	14	16
NOGOMET	POLET	2	14	16
NOGOMET	SAVA /Z	2	12	14
NOGOMET	NUR	2	12	14
NOGOMET	PRIGORJE /Ž	2	12	14
NOGOMET	HRAŠĆE	2	12	14
NOGOMET	ČULINEC	2	12	14
NOGOMET	HR. LESKOVAC	2	10	12
NOGOMET	PRIGORJE /M	2	10	12
NOGOMET	KAŠINA	2	10	12
NOGOMET	BOTINEC	2	10	12
NOGOMET	OMLADINAC /OS	2	8	10
NOGOMET	DINAMO /OO	2	8	10
NOGOMET	BLATO	2	8	10
NOGOMET	ZELENGAJ	2	8	10
NOGOMET	BREZOVICA	2	8	10
NOGOMET	ZAPRUĐE	2	8	10
NOGOMET	UTRINA	2	8	10
NOGOMET	ODRA	2	6	8
NOGOMET	PODSUSED	2	6	8
NOGOMET	RIZ ODAŠILJAČI	2	6	8
NOGOMET	GAVRAN	2	6	8
NOGOMET	HORVATI 1975	2	4	6
NOGOMET	MLADOST /D	2	4	6
NOGOMET	SLOBOŠTINA	2	4	6
NOGOMET	MALA MLAKA	2	2	4
NOGOMET	ČEHI	2	2	4
NOGOMET	SAVA /J	2	2	4
NOGOMET	ULJANIK	2	0	2

### Ženski klubovi

SPORT	KLUB	BODOVI		
		SENIORI	ML.AĐE KATEGORIJE	UKUPNO
NOGOMET	ŽNK DINAMO-MAKS.	4	4	8
NOGOMET	ŽNK AGRAM	3	4	7

### Mali nogomet - Muški klubovi

SPORT	KLUB	BODOVI		
		SENIORI	ML.AĐE KATEGORIJE	UKUPNO
NOGOMET	MNK NACIONAL	5	6	11
NOGOMET	MNK USPINJAČA	3	6	9
NOGOMET	MNK ZAGREB PULJIĆ	3	6	9
NOGOMET	MNK ZAGREB ZAPAD	3	6	9
NOGOMET	MNK PETAR	1	8	9
NOGOMET	MNK ZAGREB 1	1	6	7

NOGOMET	MNK OVB ALLFINANZ	3	3	6
NOGOMET	MNK ORKAN ZAGREB	0	6	6
NOGOMET	MNK MARTINOVKA	0	6	6
NOGOMET	MNK ZAGREB 92	0	3	3
NOGOMET	MNK MALEŠNICA	0	0	0
NOGOMET	MNK SKML	0	0	0
NOGOMET	MNK AS ROMA	0	0	0

## ODBOJKA

### Muški klubovi

SPORT	KLUB	BODOVI		
		SENIORI	ML.AĐE KATEGORIJE	UKUPNO
ODBOJKA	MOK ZAGREB	5	8	13
ODBOJKA	OK CROATIA	2	10	12
ODBOJKA	OK MEDICINAR	2	8	10
ODBOJKA	OK TRNJE	0	7	7

### Ženski klubovi

SPORT	KLUB	BODOVI		
		SENIORI	ML.AĐE KATEGORIJE	UKUPNO
ODBOJKA	OK NOVI ZAGREB	5	9	14
ODBOJKA	OK ZAGREB	5	8	13
ODBOJKA	OK MULTIBIBUS	4	8	12
ODBOJKA	OK DON BOSCO	2	9	11
ODBOJKA	OK OLIMPIK	4	6	10
ODBOJKA	OK ORAO	2	7	9
ODBOJKA	OK DUBRAVA	0	9	9

### Mješoviti klubovi

SPORT	KLUB	BODOVI		
		SENIORI	ML.AĐE KATEGORIJE	UKUPNO
ODBOJKA	HAOK MLADOST	14	33	47
ODBOJKA	OK MEDVEŠČAK	0	13	13
ODBOJKA	OK POLJOOPKSARBA	2	2	4

## RUKOMET

### Muški klubovi

SPORT	KLUB	BODOVI		
		SENIORI	MLAĐE KATEGORIJE	UKUPNO
RUKOMET	CO ZAGREB	6	16	22
RUKOMET	MEDVEŠČAK	3	14	17
RUKOMET	ZG DUBRAVA	3	14	17
RUKOMET	MRK SESVETE	3	12	15
RUKOMET	DUBRAVA	3	10	13
RUKOMET	MAKSIMIR	3	9	12
RUKOMET	MAKSIMIR PASTELA	3	9	12
RUKOMET	PAVLEKI	3	9	12
RUKOMET	TRNJE	3	9	12
RUKOMET	METALAC	3	6	9
RUKOMET	ODEMA	3	3	6
RUKOMET	ŠALATA 96	3	3	6

### Ženski klubovi

SPORT	KLUB	BODOVI		
		SENIORI	MLAĐE KATEGORIJE	UKUPNO
RUKOMET	LOKOMOTIVA	4	16	20
RUKOMET	SESVETE	3	16	19
RUKOMET	TREŠNJEVKA	4	12	16
RUKOMET	BREZA	3	12	15
RUKOMET	ŽRK DUBRAVA	3	9	12
RUKOMET	LIBRA TEHNIČAR	0	6	6

## SKIJANJE

SPORT	KLUB	BODOVI		
		SENIORI	MLAĐE KATEGORIJE	UKUPNO
SKIJANJE	SK MEDVEŠČAK	12	152	164
SKIJANJE	SK KONČAR	0	138	138
SKIJANJE	SK ZAGREB	8	104	112
SKIJANJE	HASK MLADOST	2	60	62
SKIJANJE	HSK ŽUTI MAČAK	0	67	67
SKIJANJE	SK NAFTAPLIN	0	43	43
SKIJANJE	SK ZINAM	4	15	19
SKIJANJE	SK THULE-SKILEX	0	7	7

## 2.4. UTVRĐIVANJE FINACIJSKIH PARAMETARA

Nakon određivanja statusa selekcija unutar športskih klubova sljedeći korak je prikaz financijskih pokazatelja, odnosno traženje odgovora na pitanje

### ***„Koliko godišnje košta selekcija neke dobi i razine kvalitete u određenom športu?“***

U katalogu športova Zagrebačkog športskog saveza nalazi se detaljan prikaz domaćih i međunarodnih natjecanja s pripadajućim financijskim parametrima. Iz tih podataka vidljivo je koliko košta sudjelovanje na domaćem natjecanju (primjerice muških odbojkaša A2 selekcije) ili koliki su troškovi domaćih natjecanja nogometaša kadetskog uzrasta B1 kategorije.

Nešto zahtjevnija situacija je kod utvrđivanja normativa za stručni rad. Primjerice, ekipa nogometnog kluba broji 22 igrača. Uz uvjet da jedna selekcija trenira dva puta dnevno po dva sata (primjerice B1 selekcija seniora) dolazimo do satnice od 20 sati tjedno. Ako tome pridodamo utakmice (dva sata) i dva sata trenerskog rada izvan terena (priprema za trening, obveze u savezu, klubu i sl.) dolazimo do 24 sata treninga tjedno.

Ovakva gruba računica jest polazište za utvrđivanje stručnog rada za sve športove i razine kvalitete. Dakako, kad je riječ o selekcijama A1 i A2 kategorije, obzirom da se ovdje radi o vrhunskom športu, kriteriji bi trebali predvidjeti još najmanje jednog ili dva trenera po selekciji. Npr. u nogometu bi to značilo još jedan pomoćni trener i trener za vratare.

Glede pojedinačnih športova i normativa za određivanje stručnog rada, zadatak je svakog športa da na temelju objektivnih pokazatelja predloži maksimalni broj športaša koliko može jedan trener istovremeno pokriti, a da kvaliteta neposrednog rada ostanu na zadovoljavajućoj razini. Naravno, nitko ne očekuje da jedan skijaški trener može istovremeno raditi s desetak športaša ranga Ivce Kostelića ili Natka Zrnčić Dima. Kad je riječ o skijašima mlađih dobnih kategorija očekuje se da jedan trener može kroz stručni rad pokriti grupu od desetak ili više djece ili mladih športaša.

Možda najveći posao leži u utvrđivanju tehnoloških minimuma vezanih uz športski objekt, odnosno cijenu korištenja športskog objekta. Zahvaljujući dosadašnjoj, vrlo dobro razrađenoj, tehnologiji u programiranju javnih potreba u športu, te brojnim analizama koje su izrađene od strane gradskih športskih saveza moguće je iskazati cijenu korištenja športskog objekta od športa do športa i od selekcije do selekcije. Bez obzira radi li se o dvorani rukometnih dimenzija, o nogometnom igralištu ili o bazenskoj pruzi, troškovi korištenja športskog objekta itekako su bitan parametar u iskazivanju ukupne cijene koštanja određenog športskog programa.

Zbrojem troškova domaćih i međunarodnih natjecanja, stručnog rada i korištenja športskog objekta dolazimo do pokazatelja ukupne cijene koštanja športskog programa za određeni šport i određenu selekciju. Za očekivati je da, primjerice, sve C1 selekcije u rukometu imaju približne troškove, kao i športaši B1 razine u plivanju ili atletici.

## PRIMJERI PO ŠPORTOVIMA

### Nogomet – NK HAŠK

NK HAŠK	SELEKCIJA	LIGA	DOMAĆA NATJECANJA	TROŠKOVI OBJEKTA	STRUČNI RAD	UKUPNO
SENIORI	B 2	3 HNL	212.500,00	115.512,00	120.000,00	<b>448.012,00</b>
JUNIORI 1	B 2	1 NLSZ	48.180,00	94.514,00	98.000,00	<b>240.694,00</b>
JUNIORI 2	C1	2 ZGL	5.625,00	94.514,00	98.000,00	<b>198.139,00</b>
KADETI	B2	1 NLSZ	48.180,00	84.012,00	87.000,00	<b>219.192,00</b>
PIONIRI 1	B 2	1 HNL	20.000,00	56.708,00	60.000,00	<b>136.708,00</b>
PIONIRI 2	C1	1 ZGL	4.580,00	56.708,00	60.000,00	<b>121.288,00</b>
MLAĐI PIONIRI 1	B 2	1 HNL	20.000,00	56.708,00	60.000,00	<b>136.708,00</b>
MLAĐI PIONIRI 2	C1	1 ZGL	4.580,00	56.708,00	60.000,00	<b>121.288,00</b>
LIMAČI 1	C1	ZGL A	3.330,00	33.605,00	32.000,00	<b>68.935,00</b>
LIMAČI 2	C1	ZGL C	3.330,00	33.605,00	32.000,00	<b>68.935,00</b>
ZAGIČI 1	C1	ZGL A1	2.750,00	25.203,00	32.000,00	<b>59.953,00</b>
ZAGIČI 2	C1	ZGL A2	2.750,00	25.203,00	32.000,00	<b>59.953,00</b>
<b>SVEUKUPNO:</b>			<b>375.805,00</b>	<b>733.000,00</b>	<b>771.000,00</b>	<b>1.879.805,00</b>

### Trošak objekta

TROŠKOVI OBJEKTA - STADION C KATEGORIJE - NK HAŠK	
NAZIV TROŠKA	IZNOS TROŠKA
Djelatnici na objektu ( čistačica, 2 tehnička djelatnika)	200.000,00
Plin	70.000,00
Struja	38.000,00
Voda	25.000,00
Telefon, Internet, TV	20.000,00
Košnja (benzin)	30.000,00
Gnojivo	50.000,00
Pijesak	100.000,00
Granulat	200.000,00
<b>SVEUKUPNO:</b>	<b>733.000,00</b>

## Odbojka – HAOK Mladost

HAOK MLADOST	SELEKCIJA	DOMAĆA NATJECANJA	TROŠKOVI OBJEKTA	STRUČNI RAD	UKUPNO
SENIORI 1	B1	136.000,00	198.000,00	129.600,00	<b>463.600,00</b>
SENIORI 2	C1	44.000,00	110.000,00	66.000,00	<b>220.000,00</b>
JUNIORI	B2	43.000,00	60.000,00	51.600,00	<b>154.600,00</b>
KADETI	B1	43.000,00	60.000,00	51.600,00	<b>154.600,00</b>
MLAĐI KADETI	A	41.000,00	60.000,00	40.200,00	<b>141.200,00</b>
NAJMLAĐI KADETI	C1	27.000,00	36.000,00	40.200,00	<b>103.200,00</b>
<b>UKUPNO:</b>		<b>334.000,00</b>	<b>524.000,00</b>	<b>379.200,00</b>	<b>1.237.200,00</b>
SENIORKE 1	B2	120.000,00	132.000,00	108.540,00	<b>360.540,00</b>
SENIORKE 2	B2	120.000,00	132.000,00	108.540,00	<b>360.540,00</b>
SENIORKE 3	C1	44.000,00	110.000,00	66.000,00	<b>220.000,00</b>
JUNIORKE	A	43.000,00	72.000,00	51.500,00	<b>166.500,00</b>
KADETKINJE	A	43.000,00	60.000,00	51.600,00	<b>154.600,00</b>
MLAĐE KADETKINJE	A	41.000,00	60.000,00	40.200,00	<b>141.200,00</b>
NAJMLAĐE KADETKINJE 1	B2	39.000,00	36.000,00	40.200,00	<b>115.200,00</b>
NAJMLAĐE KADETKINJE 2	C2	2.000,00	36.000,00	24.000,00	<b>62.000,00</b>
<b>UKUPNO:</b>		<b>452.000,00</b>	<b>638.000,00</b>	<b>490.580,00</b>	<b>1.580.580,00</b>
<b>SVEUKUPNO:</b>		<b>786.000,00</b>	<b>1.162.000,00</b>	<b>869.780,00</b>	<b>2.817.780,00</b>

## Trošak objekta

HAOK MLADOST	SELEKCIJA	BROJ SATI DVORANE	CIJENA SATA	TROŠKOVI OBJEKTA
SENIORI 1	B1	792 sata	250,00	198.000,00
SENIORI 2	C1	440 sati	250,00	110.000,00
JUNIORI	B2	400 sati	150,00	60.000,00
KADETI	B1	400 sati	150,00	60.000,00
MLAĐI KADETI	A	400 sati	150,00	60.000,00
NAJMLAĐI KADETI	C1	240 sati	150,00	36.000,00
<b>UKUPNO:</b>		<b>2672 sati</b>		<b>524.000,00</b>
SENIORKE 1	B2	528 sati	250,00	132.000,00
SENIORKE 2	B2	528 sati	250,00	132.000,00
SENIORKE 3	C1	440 sati	250,00	110.000,00
JUNIORKE	A	480 sati	150,00	72.000,00
KADETKINJE	A	400 sati	150,00	60.000,00
MLAĐE KADETKINJE	A	400 sati	150,00	60.000,00
NAJMLAĐE KADETKINJE 1	B2	240 sati	150,00	36.000,00
NAJMLAĐE KADETKINJE 2	C2	240 sati	150,00	36.000,00
<b>UKUPNO:</b>		<b>3256 sati</b>		<b>638.000,00</b>
<b>SVEUKUPNO:</b>		<b>5928 sati</b>		<b>1.162.000,00</b>

## Troškovi objekta:

### Seniori:

10 mjeseci treninga i 2 mjeseca odmora = 44 radna tjedna - velika dvorana

Razina selekcije	Fond sati	Tjedno	Godišnje
A2	5 dana x 3,5 sati dnevno + 4,5 sati za vikend	22 sata	968 sati
B1	4 dana x 3,5 sati dnevno + 4 sata za vikend	18 sati	792 sata
B2	4 dana x 2 sata + 4 sata za vikend	12 sati	528 sati
C1	3 dana x 2 sata + 4 sata za vikend	10 sati	440 sati

### Mlađe dobne kategorije:

9 mjeseci treninga i 3 mjeseca odmora = 40 radnih tjedana - mala dvorana

Razina selekcije	Fond sati	Tjedno	Godišnje
A (juniori)	4 dana x 2 sata x 4 sata za vikend	12 sati	480 sati
B1 (juniori)	4 dana x 2 sata x 4 sata za vikend	12 sati	480 sati
B2 (juniori)	4 dana x 1,5 sat + 4 sata za vikend	10 sati	400 sati
C1 (juniori)	3 dana x 1,5 sat + 4 sata za vikend	8,5 sati	340 sati
C2 (sve kategorije)	2 dana x 1,5 sat x 3 sata za vikend	6 sati	240 sati

Razina selekcije	Fond sati	Tjedno	Godišnje
A (kadeti i mlađi kadeti)	3 dana x 2 sata x 4 sata za vikend	10 sati	400 sati
B1 (kadeti i mlađi kadeti)	3 dana x 2 sata x 4 sata za vikend	10 sati	400 sati
B2 (kadeti i mlađi kadeti)	3 dana x 1,5 sat + 4 sata za vikend	8,5 sati	340 sati
C1 (kadeti i mlađi kadeti)	3 dana x 1,5 sat + 4 sata za vikend	8,5 sati	340 sati
C1 (najmlađi kadeti)	2 dana x 1,5 sat + 3 sata za vikend	6 sati	240 sati
C2 (sve kategorije)	2 dana x 1,5 sat x 3 sata za vikend	= 6 sati	240 sati

## 2.5. UTVRĐIVANJE PRIORITETA

Nakon što smo utvrdili cijenu godišnjeg športskog programa za svaki šport, svakog športaša određenog športa, dobi i razine kvalitete, odnosno dobili odgovor na pitanje koliko što košta, sljedeći korak je utvrđivanje prioriteta.

Konkretno, zadnja faza u izradi kriterija jest odluka u kojem postotku će se sufinancirati pojedini športskim programi.

Hoće li se, primjerice u nogometu, sufinancirati 100% troškova korištenja objekta, stručnog rada i domaćih natjecanja, a s 15% troškovi međunarodnih natjecanja kod selekcija A1 kategorije stvar je odluke. Međutim, ovi kriteriji moći će

vrlo brzo odgovoriti koliko u nogometu postoji A1 selekcija i koliko bi ovakav prijedlog značio u financijskom smislu za Program javnih potreba u športu Grada Zagreba.

Jednako tako, znajući koliko jedan atletski klub broji športaša A2 kategorije, na temelju kataloga športova vidljivo je koja su to međunarodna natjecanja na kojima bi određeni športaš trebao nastupati, njihov karakter (dohodovna/nedohodovna), te koliko to košta.

Slična je situacija i kod stručnog rada i korištenja športskih objekata. Bez obzira na to hoće li novi kriteriji podrazumijevati sufinanciranje troškova športskih objekata ili stručnog rada kod selekcija C2 kategorije (šport s naznakama športske rekreacije) sve selekcije jednakog statusa trebale bi biti tretirane isto ili barem slično.

Takvi kriteriji omogućit će objektivnije i djelotvornije programiranje cjelokupnog športa u gradu Zagrebu, a sve prethodne aktivnosti u izradi konačnih kriterija (izrada kataloga športova Zagrebačkog športskog saveza, razne razrade troškova, izračuni cijene korištenja športskih objekata, normativa za stručni rad i sl.) dat će vrlo precizan odgovor na pitanje:

### ***Koliki je udio proračunskog financiranja športa u odnosu na ukupnu cijenu koštanja određenih športskih programa?***

Tada će se zapravo vidjeti da se za šport odvaja relativno malo sredstva iz proračuna lokalnih zajednica i jedinica lokalne samouprave u odnosu na ukupnu cijenu športa i koristi koje šport donosi.

Stoga i novi kriteriji o kojima ovdje govorimo neće biti samo „poštenije“ i objektivnije zbrajanje troškova i određivanje prioriteta u sufinanciranju, već i jak argument za traženje većih sredstava proračuna za šport, te otvaranje novih, prije svega marketinških, mogućnosti športskim klubovima i savezima za pristup izvanproračunskim sredstvima.

## **3. FORMIRANJE NOVIH PLANSKIH STAVKI**

Na temelju svega do sad navedenog, ukazala se potreba za formiranje novih planskih stavki i to prvenstveno:

1. Sredinama koje godinama prepoznaju športske talente i stvaraju vrhunske športaše
2. Gradskim športskim selekcijama sastavljenim od najkvalitetnijih športaša svih klubova određenog športa
3. Perspektivnim športašima koji u odnosu na dob postižu iznadprosječne športske rezultate prema kriteriju gradskog i nacionalnog saveza
4. Za trenere koji već duži niz godina stvaraju vrhunske športaše

Kad govorimo o sredinama koje godinama prepoznaju talente i stvaraju vrhunske športaše, bez obzira radi li se o momčadskim ili pojedinačnim športovima, zapravo mislimo na one športske klubove koji uz adekvatnu športsku infrastrukturu,



kvalitetan stručni kadar, dobru stručnu i razvojnu politiku, te veliku motivaciju godinama stvaraju vrhunske športaše koji u kasnijim fazama odlaze u druge sredine (gradove, klubove, inozemstvo i sl.). Takve sredine potrebno je imenovati, dodatno financijski stimulirati, te na druge načine motivirati da ustraju u svojem radu.

Eksponencijalni rast broja športskih klubova u gradu Zagrebu nije rezultat jednakog porasta broja športskih objekata ili drugih uvjeta za bavljenje športom. Nažalost, svađa između dva roditelja, trenera, parcijalni interesi ili nešto slično, neki su od uzroka velikog broja klubova u športovima koji jedva da imaju uvjete za tri dobro organizirana kluba u gradu Zagrebu. U tom slučaju kvaliteta se raspline na mnogo klubova, nastaju problemi sa športskim objektom, a športske medalje i kvalitetni rad postepeno se zamjenjuju aferama i sukobima u tom športskom savezu. Ipak, jedno od mogućih rješenja u takvim situacijama vidljivo je u formiranju športskih centara, dakle, formiranju gradskih športskih selekcija koje bi trenirale u adekvatnim uvjetima, na raspolaganju imale dovoljno termina, imale osigurana sredstva za stručni rad. Dakle, radi se o selekciji sastavljenoj od najkvalitetnijih športaša tog športa s područja grada Zagreba čiji bi se rad sufinancirao dijelom od strane ZŠS-a, dijelom od strane klubova i matičnog saveza, te drugih izvora i fondova.

Kad govorimo o programu skrbi o perspektivnim športašima zapravo govorimo o jednom od četiri osnovna programska cilja Programa javnih potreba u športu Grada Zagreba, a to je ulaganje u razvoj mlađih športaša, radi stvaranja široke kvalitativne osnove kao uvjeta daljnjeg napretka i očuvanja dostignute razine kvalitete zagrebačkog športa. U suradnji s stručno-programskim tijelima gradskih športskih saveza, Kineziološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskim olimpijskim odborom, te drugim relevantnim institucijama i stručnim pojedincima Zagrebački športski savez sastavio bi popis najtalentiranijih športaša, dakle onih športaša koji su u odnosu na svoju dob pokazali izniman stupanj kvalitete.

U gradu Zagrebu prepoznati su i treneri koji duži niz godina postižu zapažene uspjehe, bilo da se radi o afirmaciji određenog športa među djecom i mladima, ili o stvaranju vrhunskih športaša. Takve trenere potrebno je detektirati, javno pohvaliti, ali i adekvatno financijski stimulirati. Osnovne pretpostavke za takav pristup postavljene su Pravilnikom o napredovanju trenera Zagrebačkog športskog saveza.

## 4. UTVRĐIVANJE STANDARDA I NORMATIVA

Kao nužnost nameće se i utvrđivanje normativa odnosno standarda vezanih uz pojedine športske programe. Koliki iznos se klubu može odobriti za prijevoz autobusom na gostujuću utakmicu nacionalnog prvenstva, do kojeg iznosa se može sufinancirati hotelski smještaj, u kojim okolnostima se mogu podmiriti troškovi avionskog prijevoza i sl., dio su pitanja na koja bi se trebalo dati odgovor kroz ovu fazu u izradi kriterija.

## 5. KONTROLA REALIZACIJE PROGRAMA

Posljednja faza kriterija odnosi se na kontrolu realizacije programa za koje se sredstva osiguravaju iz Programa javnih potreba. Primjerice, ukoliko neka športska sredina udovolji kriterijima i bude tretirana kroz program športskih centara, te se u tu svrhu odobre sredstva, Zagrebački športski savez obvezno treba:

- ⇒ Unaprijed analizirati godišnji program tog centra s definiranim ciljevima i troškovima za svaki mjesec
- ⇒ Mjesečno pribaviti izvješće o ostvarenju programskih ciljeva te o utrošku finansijskih sredstava (kopije računa...)
- ⇒ Redovito posjećivati športski centar te kroz razgovore s odgovornim ljudima, športašima, trenerima i sl. detektirati eventualne probleme u realizaciji predviđenih programskih ciljeva
- ⇒ S vremena na vrijeme posjetiti športski događaj, obaviti razgovore s predstavnicima medija i sl.

## 6. ZAKLJUČAK

Radi preglednosti ovog materijala koji nosi naziv **Polazišta za izradu kriterija za financiranje športova** navedeni su samo neki športovi, odnosno primjeri samo nekih klubova. Nakon što se obrade svi športovi dobit će se vrlo opširan materijal iz kojeg će biti izvedeni novi kriteriji za financiranje športa.

Novi kriteriji nisu jedino što će proizaći iz cjelokupne aktivnosti vezane uz njihovu izradu. Osim kriterija napraviti će se posebni dokument koji će nositi naziv Katalog športova, a bit će svojevrsni vodič športašima, roditeljima, raznim vladinim i nevladinim športskim institucijama i javnosti kroz športove, njihove specifičnosti, tehnologiju, cijenu i sl. Nadalje, prikupljeni podatci bit će osnova za izradu Interaktivne športske karte Grada Zagreba, Strategije športa Grada Zagreba za razdoblje 2011.-2020., te projekta pod nazivom Zagrebački športski savez i međunarodne integracije.

Možda najveća vrijednost ovog materijala neće biti u preciznom utvrđivanju raznih normativa, prava i obveza pojedinih športskih saveza i klubova već u stvaranju jedinstva između športova, športskih klubova i športaša, odnosno stvaranja preduvjeta za razvoj športa kao djelatnosti od posebnog interesa za društvo i pojedinca. Kroz ovaj, ali i druge materijale i projekte koji će proizaći iz novih kriterija, javnost bi trebala dobiti jednu drugačiju, pozitivniju sliku o športu, što bi u konačnici trebalo utjecati na veću popularnost športa – kako kod djece i mladih koji bi se željeli uključiti u šport ili starijih građana koji bi se rado uključili u neki organizirani oblik športske rekreacije, tako i kod onih struktura u društvu koji utječu na količinu finansijskih sredstava koja se iz proračuna jedinice lokalne samouprave izdvajaju za šport.

Materijal izradili:

- **Velimir Bašić**, glavni tajnik Zagrebačkog športskog saveza

- **Odjel Razvojnih poslova:**

- **mr. sc. Miroslav Hrženjak**, rukovoditelj razvojnih poslova,

- **Neven Vranjković**, dipl. oec., voditelj razvojnih poslova,

- **Saša Ceraj**, prof.,

- **Eleonora Čarapina**, prof.,

- **Juraj Čop**, prof.,

- **Sandra Matijašić**,

- **Zoran Pamić**

